

Морське право та менеджмент: еволюція та сучасні виклики

**Матеріали
XVI Міжнародної науково-практичної конференції**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ»
АСОЦІАЦІЯ МОРСЬКОГО ПРАВА УКРАЇНИ
КОЛЕГІЯ ЮРИСТІВ З МОРСЬКОГО ПРАВА УКРАЇНИ

«Морське право та менеджмент: еволюція та сучасні виклики»

Матеріали
XVI Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса – 2023

УДК 341.225(082)

ББК 67.912.412

М 432

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради Навчально-наукового інституту морського права та менеджменту Національного університету «Одеська морська академія» від 23 травня 2023 р. (протокол № 11).

Редакційна колегія: Міусов М.В., д.т.н., проф. (голова редколегії); Голіков В.А. д.т.н., проф.; Шемякін О.М., д.ю.н., проф.; Примачов М.Т., д.е.н., проф.; Савінова Н.А. д.ю.н., с.н.с.; Сотниченко Л.Л., д.е.н., доцент; Доннікова І.А., д.ф.н., доцент; Ковбан А.В., к.ю.н., доцент; Скоробагатько А.В., д.ю.н., доцент; Степанов С.В., к.ю.н., доцент та інші.

Морське право та менеджмент: еволюція та сучасні виклики: Матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції НУ «ОМА». – Одеса: НУ «ОМА», 2023 – 150 с.

У збірник увійшли матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Морське право та менеджмент: еволюція та сучасні виклики», що відбулась в Національному університеті «Одеська морська академія» 5-6 травня 2023 р.

Видання містить аналіз актуальних проблем ефективного правового регулювання та управління в сфері використання морегосподарського комплексу та інфраструктури в умовах війни та миру. Пропонуються дослідження окремих аспектів історії морського права, міжнародних економічних відносин, стратегічного управління на підприємствах і організаціях морського та річкового транспорту.

УДК 341.225(082)

ББК 67.912.412

Надані учасниками матеріали надруковані із збереженням авторської редакції. Редакційна колегія не завжди поділяє думку авторів.

© Національний університет «Одеська морська академія», 2023

Способи захисту прав та інтересів осіб нотаріусом	95
Вишневський В.Л.	
Правове регулювання захисту авторів від плагіату в музиці	99
Войтович А.О.	
Україна в епоху цивілізаційного виклику: аналіз правових аспектів	101
Єфтєні Н.М.	
Вплив соціального інтелекту на соціальні відносини.....	105
Задоя І.І., Кушнір О.М.	
Особливості правового регулювання зняття особи із задекларованого або зареєстрованого місця проживання без її згоди	107
Зозуля Є.В.	
Діяльність правоохоронних органів щодо розслідування злочину агресії Росії проти України (організаційно-правові аспекти)	111
Ковальчук Л.О.	
Особливості правового регулювання трудових відносин в умовах воєнного стану.....	116
Ковбан А.В.	
Jurisprudence constante ЄСПЛ щодо права людини на життя	118
Крестовська Н.М.	
Історія конституції України: деякі дискусійні питання	121
Матвєєвський О.В.	
Проблеми залучення іноземних експертів при розслідування воєнних злочинів в Україні	125
Отарова А.А.	
Child's educational rights in critical situations	128
Орел Г.П.	
Співвідношення та аналіз різниці ІТ-права та інформаційного права	131
Потонахіна О.М.	
Оплата праці за трудовим договором з нефіксованим робочим часом.....	133
Скоробагатько А.В.	
Виплата військовослужбовцям одноразової грошової допомоги при звільненні зі служби.....	137
Степанов С.В.	
Аналіз сучасного стану та проблем торговельних відносин в Україні.....	140
Тимофєєва Л.Ю.	
Особливості кримінальної відповідальності за зґвалтування в умовах воєнного стану.....	145
Шевчук О.М.	
Трансдисциплінарні аспекти філософії створювального людинознавства	147

різні стратегії сприйняття світу і сприйняття його іншими [1]. Соціальний інтелект формується з урахуванням соціального середовища та сформованих в ньому норм поведінки і соціальної взаємодії, ціннісних орієнтації суспільства.

Кожна особистість, формуючи соціальні відносини, бажаючи зайняти соціальний статус в структурі соціальних груп усвідомлює свою унікальність і неповторність, порівнює себе з іншими особистостями через соціальні стандарти її оточення. Тому потрібно співвідносити себе з іншими і вчитися виділяти в структурі кожної особистості як загальні, типові характеристики, так і специфічні якості, притаманні лише їй. Це дозволяє вийти за межі свого соціального інтелекту і вибудувати соціальні відносини з урахуванням особливостей особистості кожного члена соціальної групи.

Список використаних джерел:

1. Івашкевич Е.З. Структура соціального інтелекту особистості та характеристика його базових складових. Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія: Психологія і педагогіка. 2014. Вип. 26. С. 60-65.

2. С.В. Ситнік, О.М. Гелевер. Соціальний інтелект як елемент професійної компетентності майбутніх психологів.
URL:https://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/doc/2008/8_9_2008/24.pdf

3. Шилова Н.І. Соціальний інтелект студентів-психологів як фактор професійної реалізації. *Молодий вчений*. №9 (61). 2018. С. 180-183.

Задоя І.І.

*к.ю.н., доцент, доцент кафедри загальноправових дисциплін
Національного університету «Одеська морська академія»,*

Кушнір О.М.

*к.т.н., доцент, доцент кафедри архітектурних конструкцій
Одеської державної академії будівництва та архітектури*

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗНЯТТЯ ОСОБИ ІЗ ЗАДЕКЛАРОВАНОГО АБО ЗАРЕЄСТРОВАНОГО МІСЦЯ ПРОЖИВАННЯ БЕЗ ЇЇ ЗГОДИ

Відповідно до ст. 33 Конституції України, кожному, хто на законних підставах перебуває на території України, гарантується свобода пересування, вільний вибір місця проживання [1]. Водночас законодавство зобов'язує особу, яка на законних підставах постійно або тимчасово проживає на території України, протягом 30 календарних днів після зняття із задекларованого або

зареєстрованого місця проживання та прибуття до нового місця проживання задекларувати або зареєструвати його [2].

Справа в тому, що особа не завжди декларує або реєструє місце проживання у житловому приміщенні, що належить їй на праві приватної власності. Досить часто це відбувається у житлі родичів або знайомих, які люб'язно надають їй таку можливість. Однак донедавна така послуга могла їм «дорого коштувати». Мова йде про те, що у подальшому зняти таку особу із місця проживання без її згоди власнику житлового приміщення було дуже складно. Оскільки, відповідно до законодавства, це можливо було зробити лише звернувшись до суду із позовною заявою про визнання особи такою, що втратила право користування жилим приміщенням (ст. 72 Житлового кодексу України) [3]. І при цьому на особу-позивача, відповідно до вимог ч. 1 ст. 81 Цивільного процесуального кодексу України, покладався обов'язок довести суду [4], що особа тривалий час (понад 1 рік) [5] не проживає в цьому житловому приміщенні. У випадку ненадання суду таких доказів або ж визнання судом поважності строків непроживання, суд відмовляв у задоволенні позову. Особливі складнощі виникали у разі необхідності позбавлення права користування житловим приміщенням малолітньої дитини, оскільки до участі в судовому розгляді справи повинні були брати участь представники органу опіки та піклування, а також органи прокуратури.

Крім того, суд не здійснював зняття особи з місця реєстрації, а лише визнавав особу такою, що втратила право користування жилим приміщенням. Тому, після набрання судовим рішенням законної сили, власнику житлового приміщення необхідно було звернутись з рішенням суду та заявою про зняття з реєстрації місця проживання особи до органів реєстрації і лише після цього особу знімали з місця проживання.

Як свідчить практика, судовий розгляд такої категорії справ був досить тривалим, що створювало певні перешкоди для власника житла: необхідність сплачувати за житлово-комунальні послуги, що розраховуються в залежності від кількості зареєстрованих осіб, неможливість отримати пільги або ж розпорядитись житловим приміщенням, адже не кожен покупець мав бажання і погоджувався купувати приміщення із зареєстрованими там особами.

Вбачається, що таке правове регулювання суттєво обмежувало право власника житлового приміщення у розпорядженні житлом, оскільки де-юре право було, але де-факто воно обмежувалось.

Після внесення відповідних змін до законодавства, зняти особу із задекларованого або зареєстрованого місця проживання стало можливо без звернення до суду, а лише шляхом звернення до органу реєстрації або до центру надання адміністративних послуг (далі - ЦНАП) за місцем

задекларованого або зареєстрованого місця проживання особи. Для цього власнику житла приватної форми власності, потрібно подати до одного із зазначених органів заяву у паперовій формі [6].

Вважаємо, що прийняття таких змін до законодавства мало б мати місце раніше, але, на жаль, законодавець лише зараз вирішив це питання. Можливо, частково це пов'язано з оголошенням воєнного стану, адже багато наших співгромадян залишили країну на досить тривалий час без попереднього зняття із задекларованого або зареєстрованого місця проживання.

Стосовно процедури зняття із задекларованого або зареєстрованого місця проживання особи, то власник житлового приміщення повинен звернутись до органу реєстрації або ж до ЦНАПу з документом, що посвідчує особу та документом, що підтверджує право власності на житло, в якому задекларовано (зареєстровано) місце проживання особи (осіб), що знімається.

При знятті із задекларованого або зареєстрованого місця проживання більше однієї особи разом із заявою власник житла повинен подати документ, що підтверджує сплату адміністративного збору, окремо щодо кожної особи [7].

Необхідно зазначити, що законодавством передбачено певні особливості правового регулювання зняття особи із задекларованого або зареєстрованого місця проживання без її згоди. Так, у разі коли житло знаходиться у спільній власності декількох осіб, то на зняття особи із задекларованого або зареєстрованого місця проживання потрібна згода усіх співвласників. Така згода надається особисто співвласником або через представника та підтверджується підписом такого співвласника або його представника на заяві. У випадку, коли власником або одним із співвласників є малолітня дитина, то від її імені заяву подає її законний представник.

Необхідно зауважити, що зняти із задекларованого або зареєстрованого місця проживання одного із співвласників житла без його згоди неможливо, що є цілком логічним.

Також є обмеження щодо зняття із задекларованого або зареєстрованого місця проживання військовозобов'язаних чоловіків: на період дії воєнного стану військовозобов'язані чоловіки за заявою власника житла з реєстрації місця проживання не знімаються [7].

Крім того, є особливості зняття із задекларованого або зареєстрованого місця проживання осіб, що є батьками або іншими законними представниками дитини. Так, у разі подання власником житла заяви про зняття із задекларованого або зареєстрованого місця проживання батьків або інших законних представників дитини чи одного з них така дитина підлягає зняттю із

задекларованого або зареєстрованого місця проживання разом із її батьками або іншими законними представниками чи одним із них [6].

Вважаємо, що такі зміни є позитивними та такими, що захищають право власника житла на розпорядження ним, а також стимулюють задекларованих (зареєстрованих) в житлових приміщеннях осіб до сплати за житлово-комунальні послуги та виконання інших обов'язків користувачів житлових приміщень.

Список використаних джерел:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80#Text>
2. Порядок декларування та реєстрації місця проживання (перебування), затв. постановою Кабінету Міністрів України від 7 лютого 2022 р. № 265. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265-2022-%D0%BF#Text>
3. Житловий кодекс України від 30 червня 1983 р. № 5464-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5464-10#n395>
4. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. № 1618-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#n6346>
5. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#n2156>
6. Про надання публічних (електронних публічних) послуг щодо декларування та реєстрації місця проживання в Україні: Закон України від 5 листопада 2021 р. № 1871-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1871-20#n275>
7. Чи може власник житла «виписати» особу без її згоди? URL: <https://radabershad.gov.ua/news/community/4066-chi-mozhe-vlasnik-zhitla-vipisati-osobu-bez-jj-zgodi-.html>